



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **A. Č.**, zast. JUDr. Milanem Jelínkem, advokátem AK Hradec Králové, Resslerova 1253, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení v Praze**, Křížová 25, o vdovský a sirotčí důchod, o žalobě proti rozhodnutí žalované I. ze dne 23. 11. 2009 č. X, t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalované I. ze dne 23. 11. 2009 č. X se z r u š u j e a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.**

- II. **Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobkyni náhradu nákladů právního zastoupení ve výši 6.720,- Kč, z toho k rukám právního zástupce JUDr. Lubomíra Málka, advokáta AK Havlíčkův Brod, Horní 6 částku 2.880,- Kč a k rukám právního zástupce JUDr. Milana Jelínka, advokáta AK Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři se sídlem v Hradci Králové, Resslerova 1253/17a částku 3.840,- Kč, a to do 30ti dnů od právní moci rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

Česká správa sociálního zabezpečení v Praze (dále jen žalovaná – ČSSZ) rozhodla dne 23. 11. 2009 o žádosti žalobkyně o vdovský důchod a důchod sirotčí pro dceru V., nar. X tak, že žádost zamítla pro nesplnění podmínek nároku, uvedených v § 49 odst. 1 písm. a) a § 52 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v pl. znění (dále jen ZDP), s přihlédnutím k Dohodě mezi Československou republikou a Svazem sovětských socialistických republik o sociálním zabezpečení č. 116/1960 Sb. Žalovaná ve svém rozhodnutí I. odkazuje v odůvodnění na ust. § 49 odst. 1 ZDP, dle něhož má vdova nárok na vdovský důchod po manželovi, který

- a) byl poživatelem starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu, nebo
- b) splnil ke dni smrti podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod, nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu,

dále pak na ust. § 52 odst. 1 ZDP, dle něhož má nárok na sirotčí důchod nezaopatřené dítě, zemřel-li rodič, který

- a) byl poživatelem starobního, plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu, nebo
- b) ke dni smrti splnil podmínku potřebné doby pojištění pro nárok na plný invalidní důchod nebo podmínky nároku na starobní důchod anebo zemřel následkem pracovního úrazu.

Doba pojištění potřebná pro nárok na vdovský a sirotčí důchod činí u pojištěnce, který zemřel ve věku nad 28 let, 5 roků. Potřebná doba pojištění se zjišťuje z období před úmrtím z posledních 10-ti roků počítaných zpět před úmrtím. Žalovaná uvádí, že zemřelý nepobíral starobní, invalidní ani částečný invalidní důchod a v rozhodném období před úmrtím, tj. od 6. 9. 1997 do 5. 9. 2007 získal pan M. Č. 4 roky a 197 dnů pojištění, nárok na vdovský a sirotčí důchod pro dceru V., nar. X, nevznikl. Podle potvrzení Penzijního fondu Ruské federace získal zemřelý na území Ruska 1 rok a 79 dní, v době od 1. 1. 2005 do 15. 5. 2005, od 1. 7. 2005 do 14. 12. 2005 a od 1. 1. 2006 do 30. 4. 2006 nebylo odváděno pojistné, proto tato doba nebyla Penzijním fondem Ruské federace potvrzena a nebylo k ní přihlédnuto. Finský nositel pojištění nepotvrdil žádnou dobu pojištění zemřelého na území Finska, neboť podle sdělení neměl zemřelý žádný pracovní poměr v rámci ZDP a k této době nemohlo být proto přihlédnuto.

Včasnou žalobou se žalobkyně, tehdy v zastoupení JUDr. L. M., advokátem AK Havlíčkův Brod, domáhala přezkoumání správnosti a zákonnosti napadeného rozhodnutí, uváděla, že její manžel byl ligový hokejista, v rozhodném období hrál nejenom na území Ruska, ale i ve Finsku. Podle potvrzení Penzijního fondu Ruské federace získal na území Ruska pouze 1 rok a 79 dní, za další doby r. 2005 a 2006 prý nebylo odváděno pojistné, doba nebyla Penzijním fondem Ruské federace potvrzena a nebylo k ní přihlédnuto. Toto tvrzení se však žalobkyni jeví jako

nepravděpodobné už s ohledem na skutečnost, že manžel byl do hokejových klubů v zahraničí zařazován prostřednictvím svého agenta Mgr. R. S., který na místě zajišťoval splnění veškerých podmínek, a to včetně zajištění pravidelných povinných plateb a odvodů. Dále pak žalovaná uvádí, že finský nositel pojištění nepotvrdil žádnou dobu pojištění manžela na území Finska s tím, že zde neměl pracovní poměr a tak k této době nemohlo být rovněž přihlédnuto. I toto tvrzení se žalobkyni jeví obdobně nepravdivé. Finská národní penze pro pozůstalé (KANSANELÄKELAITOS) dopisem ze dne 9. 12. 2008 sdělila, že zesnulý manžel nebyl pojištěn ve Finsku po dobu požadovanou pro oprávněný nárok na penzi, dle názoru žalobkyně se mělo jednat o národní důchod, který by jí byl vyplácen přímo ve Finsku, na takový asi skutečně nárok nevznikl, nikde se ale nehovoří o tom, že by manžel nebyl ve Finsku pojištěn vůbec. Ve Finsku pracoval, měl řádnou smlouvu a odváděl zde i sociální a zdravotní pojištění, o čemž svědčí údaje na jeho výplatních páskách, z nichž některé si žalobkyně schovala na památku. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, vztahující se k Finské zaměstnanecké pojišťovně uvádí, že manžel byl evidován a pojištěn od 1. 5. 2001 do 30. 4. 2002 u hokejového klubu JYP JYVÄSKYLÄ OY a od 1. 7. 2002 do 31. 10. 2003 u klubu LAHDEN PELICANS OY. Číslo 020676-253W, které se na potvrzení ze dne 30. 9. 2008 objevuje u jména zemřelého manžela se shoduje s číslem, uváděným v levém horním rohu shora zmiňovaných výplatních pásek. Manžel hrál jako ligový hokejista mj. i ve Finsku, komunikace s touto zemí je poněkud problematická s ohledem na jazykovou bariéru, ovšem dle dopisu ze dne 20. 1. 2009 byly veškeré dokumenty postoupeny k úřednímu překladu, pokud by tedy žalovaná vycházela ze všech doložených dokumentů a podkladů, měl by být nárok na vdovský a sirotčí důchody nezpochybnitelný. Životní situace žalobkyně a dětí je velmi komplikovaná, po smrti manžela zůstala sama s dvěma jednostranně osiřelými dětmi bez jakékoliv sociální podpory. V příloze pak přiložen úmrtní list zemřelého manžela žalobkyně M. Č., nar. 2. 6. 1976 a zemřelého dne 6. 9. 2007, dále překlad listiny – Oznámení – z data 19. března 2010, zaslaný žalobkyni Skupinovým penzijním pojištěním OP Life Assurance Company Ltd Helsinky, kde se uvádí, že M. Č. (020676-253W) hrál lední hokej ve finské lize ledního hokeje, od 1. 5. 2001 do 30. 4. 2002 byl jeho zaměstnavatelem JYP J. O., a od 1. 5. 2002 do 31. 10. 2003 byl jeho zaměstnavatelem L. P. Oy. V této době byl rovněž účastníkem penzijního pojištění pro sportovce ve Finsku, ve kterém jsou zahrnuta jak plnění pro starobní penzi, tak plnění v případě úmrtí. Žalobkyně uvedla, že nebylo jisté její povinností vést jednání se všemi zahraničními subjekty, které penzijní pojištění pro sportovce zajišťovaly, přesto tak učinila a na vlastní náklady zajistila jak potvrzení o skupinovém penzijním pojištění ve Finsku, tak i jeho soudní překlad.

Řízení bylo na návrh žalobkyně usnesením ze dne 17. 9. 2010 přerušeno.

Žalovaná soudu dne 28. 7. 2011 sdělila, že ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 a č. 987/2009 při prošetření nároku na dávky prošetřující instituce používá formuláře, které zahrnují zejména označení a souhrn jednotlivých dob pojištění nebo trvalého bydlení splněných zaměstnanou nebo samostatně výdělečně činnou osobou podle předpisů příslušného členského státu. Tyto formuláře zaslané instituci kteréhokoliv členského státu nahrazují průkazné

doklady. Z cit. vyplývá, že prošetřující instituce již nezkoumá, zda žadatel byl na území jiného členského státu pojištěn, neboť tato skutečnost je jí sdělena na příslušném formuláři zaslaném druhým členským státem a prošetřující instituce (v tomto případě ČSSZ) vychází výhradně z údajů potvrzených cizím nositelem pojištění, v daném případě finským. Žalovaná po obdržení potvrzení o skupinovém penzijním pojištění zemřelého M. Č. za dobu od 1. 5. 2001 do 30. 4. 2002 a od 1. 5. 2002 do 31. 10. 2003, který žalobkyně doložila, obrátila na finského nositele pojištění, který jediný může potvrdit rozsah doby pojištění, který zemřelý získal na území jiného členského státu. Dne 11. 7. 2011 finský nositel pojištění potvrdil platnost původního formuláře E205 FI z r. 2008, dle kterého zemřelý nezískal na území Finska žádnou dobu pojištění, žalovaná je povinna i nadále vycházet z této informace a odkazuje na své vyjádření ze dne 19. 7. 2010, kde uvedla prakticky shodné skutečnosti.

Při jednání soudu dne 7. 11. 2011 soud provedl důkazy výplatními páskami a vyjádřením OP Life Asusurance Company Ltd Group Pension Insurance z 19. 3. 2010, když z předložených výplatnic vyplývá odvod určité pojistné částky i číslo uzavřeného pojištění a z vyjádření finské pojišťovny plyne číslo, pod nímž byl zemřelý manžel žalobkyně pojištěn. Je otázkou, zda-li finský nositel pojištění správně pochopil, že ČSSZ jde o potvrzení potřebné doby pojištění pro českou dávku, neboť z odpovědi není patrné, zda finský nositel pojištění pouze nezamítá případný nárok na dávku v jeho zemi s tím, že doba pojištění zpochybněna není. Mgr. S. byl ve styku s generálním manažerem klubu a v pojišťovně zjistil, že pro plnění jsou potřebné dva roky pojištění. K tomu poukázala pověřená pracovnice žalované na skutečnost, že finský nositel pojištění na mezinárodním formuláři nevykázal žádné doby pojištění. K návrhu žalobkyně soud dne 12. 12. 2011 při jednání soudu provedl výslech svědka Mgr. R. S., který uvedl, že případ manžela žalobkyně je mu znám, vždy svědomitě platil daně i všechna pojištění, v případě těchto sportovců je sociální a zdravotní pojištění součástí každého kontraktu. Pokud by v daném případě neměl být nárok uznán, měli by všichni takto v zahraničí zapojení sportovci vše špatně. Manžel žalobkyně si hradil úrazovou pojistku sám mimo tuto základní smlouvu, to byla vždy volba každého jedince. Sportovci jsou ale řádně pojištěni v zahraničí povinně. Manažerem klubu byl v té době J. H., s tímto problémem v zahraničí pomáhal, hráčům byl předložen kontrakt, kde jasně stálo, že tato pojištění souvisí s jejich čistým příjmem a že tyto částky klub hradí. Spojili jsme se i s ředitelem finské hokejové asociace, který zařídil zaslání dokumentů finské národní penze pro pozůstalé, s tím, že finská strana ujišťuje, že je vše v pořádku. Žalobkyní byl v této souvislosti soudu předložen přípis téže pojišťovny, která vyplnila mezinárodní formulář, z předloženého přípisu ze dne 25. 11. 2011 je konstatováno, že doba pojištění p. M. Č. s jeho personálním číslem je potvrzena v období 1. 7. 2002 – 30. 4. 2004.

Na základě takto provedených důkazů pak žalovaná soudu dne 29. 3. 2012 sdělila, že soudní oddělení ČSSZ se obrátilo na oddělení mezinárodněprávní s žádostí o vypracování stanoviska k potvrzení finského nositele pojištění KELA z 25. 11. 2011 a žádá o odstranění rozporu ve vyjádřeních ohledně dob pojištění manžela

žalobkyně, která byla institucí vypracována. K dalšímu dotazu soudu pak žalovaná navrhla opět přerušení řízení.

Při jednání soudu dne 9. července 2012 pak žalobkyně předložila soudu listiny, které obdržela ve finském jazyce, k tomu žalovaná sdělila, že tyto listiny nemá k dispozici. K závěru, zda se jednalo o případné komerční pojištění a další závěry je potřebné provést překlad listin do českého jazyka. V mezidobí žalobkyně s ohledem na změnu právní úpravy požádala o přiznání sirotčích důchodů pro své děti, bylo jí však sděleno, že tomu brání dosud neskončené soudní řízení.

Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu (§ 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní - s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba byla důvodná.

Soud předně připomíná, že manžel žalobkyně zemřel v září 2007, o následné žádosti o přiznání vdovského a sirotčích důchodů rozhodla žalovaná po více jak dvou letech, nicméně soud zjistil, že i tak rozhodovala v době, kdy nebyl zcela a řádně došetřen skutkový stav věci. Soudu byly následně předloženy další listiny, z nichž plyne, že finský nositel pojištění vydal další vyjádření, z něhož plyne, že jako doba pojištění je označena doba 1. 7. 2002 – 30. 4. 2004. Žalovaná však považuje za potřebné vyjasnit, zda v národním důchodovém systému Finska byla tato doba kryta koordinačními předpisy, tedy započitatelná pro důchodové účely. Soud je přesvědčen, že v daném případě je potřebné další zásadní doplnění, které nemůže soud nahradit, neboť je zásadně potřebné ve styku dvou nositelů pojištění, tedy českého a finského, vyjasnit zásadní otázku, zda doba pojištění, doložená vyjádřením pojistného ústavu KELA v rozsahu více jak dvou roků, je dobou pojištění, k níž může vzít žalovaná zřetel jako k době, kterou lze započítat pro vznik nároku na vdovský a sirotčí důchody žalobkyně a jejích nezletilých dětí a soud je přesvědčen, že k takovému styku a závěru není povolán. Na základě vad řízení, výše popsanych, dospěl soud proto k závěru, že již nevyhoví návrhu žalované na další přerušení řízení a může postupovat pouze v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a rozhodnutí žalované l. ze dne 23. 11. 2009 zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. V průběhu nového řízení nechť vezme žalovaná v úvahu všechny důkazy, které provedl krajský soud, tedy svědeckou výpověď Mgr. S. i všechny listinné důkazy, které byly v průběhu soudního řízení soudu předloženy a byly též předloženy žalované, po objasnění shora naznačeného problému, týkajícího se určení doby pojištění v době 1. 7. 2002 – 20. 4. 2004 buď jako řádné doby pojištění dle příslušných ustanovení ZDP či jako tzv. „komerčního pojištění“ pak ve věci nároků žalobkyně a jejích dětí znovu rozhodne.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně byla ve věci úspěšná, účtováno je dle § 9 odst. 2 ve spojení s ust. § 7 bod 2 a § 11 § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. celkem 7 úkonů právní služby, z nichž 3 vykonala JUDr. L. M. (příprava a převzetí právního zastoupení, sepsání žaloby a vyjádření ku stanovisku žalované, další pak JUDr. M. J. (příprava a převzetí zastoupení a 3x účast při jednání soudu). Soud tak přiznal **JUDr. M. částku 2.880,- Kč**, sestávající z odměny za tři právní úkony po 500,- Kč a 3 paušální

náhrady po 300,- Kč, což je celkem částka 2.400,- Kč, spolu s 20% DPH ve výši 480,- Kč. JUDr. J. pak soud přiznal odměnu za čtyři právní úkony po 500,- Kč a 4 paušální náhrady po 300,- Kč, což činí částku 3.200,- Kč. Spolu s 20 % DPH ve výši 640,- Kč pak činí odměna právního zastoupení **JUDr. J. celkem 3.840,- Kč.** Žalovaná je povinna zaplatit náhradu nákladů řízení do 30ti dnů od právní moci rozsudku k rukám právních zástupců.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 9. července 2012

JUDr. Jana Kábrtová, v. r.
samosoudkyně